

هيوا حاجي محمود محهمهد

سهرهتا حهز دهکهم ئهوه بلیم، ماوهیهکی باشه بزووتنهوهی رؤشنفکری و رؤژنامهگهری سهربهخو بهجوریکی بەرچاو و جیاواز لـەجاران پێشـکەوتووە،دانـانى ماڵپـەرو ڕٚۆژنامـەى ئـەلیکترۆنى مشـتێکى تـرە لـﻪ خـﻪرمانى ئـﻪو پێشكەوتنە لەھەمان كاتيشدا ئەبێت ئەوەمان لەبير نەچێ زۆرو بـۆر تـەنھا چارەسـەرىك نىـە و لەكەدارنـەكردنى سومعهی رِوْژنامهگهری کوردی هیّجگار گرنگتره،ئهمهش ئهوه دهخوازیّ ئاگاداربین یاخود ئهوانه بهئاگابیّنینهوه که بهناوی قهلهمهوه ووشه ریزدهکهن و هیچ مهبهستیکی زانستی و ویژدانیان نیه، خو ههر کهسیکیش ئازاده چون خۆى دەكاتە مەخسەرەى دونيا، بەلام نابى بىدەنىگ بىن لە تىكدانى ئەخلاقى رۆژنامەنووسى.

ليْرەوە ديْمه سەر مەوزوعى كاك ئەردەلان، ئەم بەرپْزە، ماوەيەك پيْش ئيْستا لەولاْميْكيىدا بـۆ حـاكم قـادر نـاوى كـاك عوسمانی برامی هێنابوو، دواتریش لهلایهن برای بـهرێزمان کـاك مـهحمودی حـاجی عومـهرهوه رونکردنهوهیـهکی بـۆ نووسرابوو، لمدواههمين ولأمدانهوميدا بوّ كاك ممحمود ناوى منى هيّناوه ومكو بملكّهيهك بوّ ئـمومى عوسمانى بـرام لهکهدار بکات و دهلیّیت: (هیوای برای زوّر برادهرم بووه، جیّگای ریّـز بووه، نیّ هیچ کات باسی نُـهم برایـهی نهکردووه، من پاشان لهخه لکی تر بیستم کهبرای ئهم به پیزیه، هیوا پیّی شهرم بوو لای من بلیّت عوسمان برامه) ئهم بهریّزه بهبیّ ئهوهی من بیناسم یاخود هیچ پهیوهندیهکم پیّوه ههبیّت و ماوهی نوّ سالّه لهوشاره دهژیـم کهئـهو لهخوارهوهی بابهتهکهی نوسیویهتی، وههرهوها هاوهل و دوّستم زوّره بههوّی ئهوهی من زمانی ئهلّمانی باش دهزانم لهوانیش زوّر دهناسم و ئهم ئهردهلاّن نـاوه نـهمن و نـه ئـهوان نایناسـن، جگهلـهوهی ئـهم جوّره مروّڤـه ههلپهرسـتانه كهدواى بههۆى دەقى نووسىنەكەيەوە كەسايەتى شىدەكەينەوە ناتوانن ببنىه هاوەڭى ئيْمەو مانان. وەلحالْ لىرەدا ههموو نووسینهکهی ئهو بهتال دهبنهوه لهراستیشدا نامهوی زور لهسهر سهروهری و رابردووی سیاسی و کوّمهلایهتی كاك عوسمان و خانهوادهكهمان بـدويّم، چـونكه ميّژوويـهك ههيـه و توّمـاركراوه و تيّكوّشـهران و سـهروهراني نەتەوەكەمان لەويْدا جيْگايان دەبْيتەوە، دلْنياشبن لەھەموو مرۆيەك ئەو ميْـرُووە وون نيـە و دلْـى ھـەر كەسـيْكى ههژار، کهسوکاری ئهنفال، وارِسی شههیدهکانمان و سهرجهم چین و تۆێـژهکانی گهلهکهمان بکهینـهوه سـهرهرِای زوّری نههامهتی میلهتهکهمان ئهو میّرْووه دیاره و دهبینریّ.لهلایهکی ترهوه لهمیّرْووی مروّفایهتیدا کاتیّک کهسایهتیه بلیمهت و کاریّزماکان دەردەکەون کۆمەلّیٚ زەمینە دەرەخسیّ بـۆ ئـەوەى موعاناتــه نـەتــەوەى و ئینسـانیـهکان بـهئاشــکرا بناسريّن و لهههمان كاتيشدا ئهو ناسينه وادهكات هانى ئهو مروّ ڤانه بدات بوّئهوهى ببنه سهرمهشق، دياره كاك عوسمانی براشم وهکو زۆرێ له هاوبیرهکانی نههامهتی و مهرگهساتی نهتهوهکهمان ئهوهندهیتر هاندهرێ بووه بـۆ ئەوەى ھەر لە تەمەنىكى كەمەوە سەنگەرى خەبات و مرۆڤدۆسىتى و شۆرشىگىرى بگرىتەبەر، خوم لەژيانى پێشمهرگايهتيمدا بهتوانا و سهليقهى سهرسام بوومه، له ههمان كاتدا لهژيانى سياسى و ئيدارى و كۆمهلايهتيدا ناخى جەماوەرەكەمان ،رۆشىنبىران ،و چىنەكانى گەلەكەمان ،بەتايبەتى گەرميانىيەكان گەواھىدانـە لەسەرئەوەى تا ئـەم چرکه ساته پهیامهکهی خوی بهروشنی گهیاندووهو دهگهیهنیّت، وهکو لهپیّشهوه ووتم نُهمانه پیّویست ناکات من بيّلْم ئەوەنەبىّ ئەو برايە بەئاگابيّنم من وەكو ھاوريّەكى خۆستەويستم سەيرى دەكەم نەوەكو ئەوەى تـۆ دەفـەرمووى .حەزدەكەم لەچەند خالىكى ترى نووسىنەكەى ئەم بەرىزە رابمىنىم و بىخەمە ژىد لىكدانەوەيەكى ويژدانىيەوە لە شوێنيكدا دەڵێ :(كاك عوسمان ناوى باوكى فۆستۆتەوە بۆ بەرژەوەنىدى تايبەتى خۆى ئەگەر ئەو خاوەن كەسايەتى بوایه بۆچی بهناوی باوکیهوه بانگی دهکهن) ههر خوێنهرێکی خوٚشتهویست لهمهدا وورد بێتهوه کهسایهتی ئهم کابرایهی بوٚ دهردهکهوێ و ئهم جوٚره مروٚقانه لهزانستی دهروون ناسیدا پێی دهڵین(مالیخولیا) ئهمه نهخوٚشیهکی دهروونیهو واتا وهکو چهتر وههایه ئهو کهسایهتیه بهرووی خوٚیدا داخراوهو ناتوانێت له ژینگهی دهوروبهری حاڵی ببێ. بهلاتانهوه سهیر نیه؟ کهسیێک لهنوسینهکهیدا بهبهلگهیهکی ئهوروپی قسه دهکات و ئینجا خوٚیشی ناوهیننانی(باوک)ی لهلا سهیر بێت، خوٚ مروٚقه ئهوروپیهکان بهناوی باپیره یاخود خانهوادهوه خهڵکی دهناسن و بانگی دهکهن، باشه ئهگهر لهکاك ئهردهلان بپرسین ،ئهو کاک عهبدولایه کهبهناوهکهتهوهیه له کوٚیوه هێناوته؟یاخود تهنها ناوێکهو خواستوته و یان بروات ... ههروهها نوسیوته؟

لهلایهکی ترووه ئهم مرۆقه زۆر رەشبین و دونیانهدیدهیه، سهیرنیه هیچ نهبیّت تۆ له ولاتیّکدای ئهزموّنیّکی دیموکراسی باشی تیادایه، ئیتر چوّن دهتوانی بلّی(پوّلیس له ههرکوّییّهك بیّت کهسانی سافیتن) ووشهی ههر کوّییّهك خوّی نابهستیّته شویّن و ولاّتیّکی دیاریکراوهوه واتا پوّلیسی ئهو ولاّتهی که ئهوی تیادا دهژیّ سافیتن، ئهو پوّلیسانهی که بهرگری لهمافهکانی مروّفهکانی وهکو ئهو دهکهن گهر ئهوسافیتانه نهبن بهدهستی توّری مافیاکان و نازیزمه رهگهزقپهرستهکانهوه تهویّلهخانهش بو ئهم بهریّزه نامیّنیتهوه، خوّ لهولاّتی خوّشماندا ههموان دهزانین ئهگهر پوّلیس نهبی ئهوا ئهو ژیانه کوله مهرگیهش کهههیه بهچی دهردو فهوزایهك دهچیّ بهریزت کاتیّ پرسیاری ئارامی ناوچهی ههورامان لهکهسوکارت دهکهی وهکو خوّت دهلیّی ههورامیم خوّزگه ئعترافت بهو روّله گرنگ و ئهرکه قورسهی سهرشانی پوّلیسه دهکرد کهئهوان دلسافانه بوتی دهگیرنهوه. لهروی زمانی و ئهدهبیهوه کهسانی سافیت تهعبیری نالهباری ههیه بونموونه له دهرووناسیدا بهو کهسانه دهوتریّ که ئامانجی خوّیان نادوّزنهوه بگره زوّر جار تهحقیقی خودی خوّیان له دهرست دهدهن. لهلایهنی کومهلایهتیشدا بهوجوّره کهسانه دهوتریّ که ئامانجی خوّیان به دهوتریّ که لهزوّربهی کارهکانیاندا سهرکهوتوو نابن و کهسیّکی زوّر بیّسهرووبهرن و ناتوانن راستی وهکو خوّی نیشان بدهن بوّیه کاتیّ دهیبین یهکسهر دهکهون و لهههمانتکاتیشدا زوّر بیّبهلگانه کردهوه قسهدهکهن.

بهههمان شیوه چون ساقیتهکان زورن و پیویسته کومهانکه چاکیان بکات، مروّقی چهپهان و شهرانگیز و دهروون نهخوشیش ههیه که ههرهشه دهبن بو سهر ژیانی هاولاتیان و سهلامهتیان ئالیّرهدا پولیس روّلیکی گهوره دهگیّری له بهربهستکردن ونههییشتن و بهندکردنیان خو شتیکی ئاسایه کهسیّك ههله بکات و کرداری خراپ و نایاسای بکات و ئینجا بههوی پولیسهوه سزابدری یاخود بهند بکری پولیس بهساقیت له قهلهم بدات، من دلّنیام و له زانستی تاوانسایدا ئهو جوّره مروّقانه دهستنیشانکراون که بو چی رقیان لهیاسایه یاخود لهپولیسه.

لهکوتایدا من نهمدهویست کاتیک لهخومبگرم بو ولامی بهلام بیرم کردهوه بهداخهوه بارودوخی ولات و جوری له بیسهرو بهری ئیداری و سیاسی هاندهریکی تر دهبن بو ئهوه یاریدهری دهرکهوتنی ئهم جوره مروفانه بدات من خوم ئهزمونیکی زورم بینیوه لهنیو ژیانی ئهوروپیدا و خویندنهوهیه کی باش ههیه بو ئهو جوره بابهتانه من وه کو نهفیکهریکی بوچونه کانی کهردهلان ولامی بو نانوسیم ئهوه نهبی ئیمه ش نابیت وه کو وه زعه ئیداری و سیاسیه که مان بیسهروبه رانه بین و مهبه ستمان رهگ و ریشه ی کیشه کان نهبی.